

مجموعه آوازه‌ها

۱۸ نهمی سنه

۱۵ محرم ۱۳۱۵

جزوه عدد : ۶۲

زیر زمینده جولانم

عالی بر نقطه دن سطح ارضی تماشای آرزوسی بک چوق زماندر بنی بحضور
ایدردی . عاقبت بالونله صعود ایده رک او آرزومه نائل اولمش و حسیاتی ، بالانک
لطافتی مجموعه منزله نشر ایتمش ایدم . بو موفقیتدن صگره حاصل اولان بر بشقه
آرزو بنی اولکنندن زیاده مضطرب ایتمکه باشلادی که اوده زیر زمینده بر جولاندر .
بوکا نصل موفق اولمی ؟ عقل و فکرمی لزومندن قات قات زیاده استعمال
و اتعاب ایتدیگم حالد بر درلو خانه چاره بوله مازدم .

بوندن اوچ آی مقدم طالع بنی ، قروب فابریقه سنک موجودیتدن طولانی
اشتهار ایتمش اولان ، (اسن) شهرینه سوق ایتدی .
قروب فابریقه سنک ، بومی صرف ایلدیگی قرق بیك مار قلق سیاه الماسی اعطا
ایدن کومور اوجاقلری ، قلمک الگ درین کوشه سنده مخفی قالان آرزویه شدتله
شوق آور اولدی .

استحصال ایتدیگم مساعده مخصوصه اوزرینه بر عریبه را کبا بر بچق ساعت
مسافده اولان کومور معدنه عزیمت ایلدم . قروب فابریقه سنکدن ترفیق ایدیلا
بر ذات وساطتیه دیر کتوره تقدیم اولندقدن صگره وقت ضایع ایتمه رک نزوله قرار
ویردک . فقط سیاحت ایدیه جک محل زیر زمین و خصوصیه کومور اوجاقلری
اولدینی جهتله تبدیل کسوه ایتهدن نزول بر بیوک احتیاط سزلق اولور .

بناء علیه دگر حماملری لوجه لرینه شبیه بر محله تپه دن طرناغنه قدر صوبه رق
دیر کتور جنابلرینک احضار ایتدیردیگی مشین جاکت ، پاتالون و سارهی اکتسا

ایستدکن صکره، صاغ الده عصای سیاحت، صول الده فانوس دلالت اولدیفنی
 حالده معدن قیوسی باشنه کلدم. وکنندوسنی دخی عین قیافنده بولدم.
 فطوغراچینک فقداندن طولانی اوراده او قیافله قطوغرافی جیقارتمدیغه
 الان متأسفم.

دیرکتور و حاضر اولان دیگر ایکی ذات ایله شمعی تمام معدن مهندسنه، عمله
 اوسته سنه بگزهدک گبی لطیفه لر تعاطی اولندقدن صکره عر به لرله کوموری رفعه
 مخصوص اولان (آسانسور) اگیره رک آیاقده طور دق.
 آسانسور نزوله باشلادی. ایلك حرکت ارتجاجیه سی انسانه دهشت القا ایدبور.
 سده صکره هان هیچ حس اولمبور.

بو وجهله دقیقه واحده ظرفده تحت الارض ۱۳۱۲ انگلیز قدمی عمقنده
 بولان بر نقطه یه واصل اولدق آسانسوردن چیققد. قمر دوزخه سوق ایدیلان
 مشهور (دانت) بیله بوندن چاقوق و قولای نزول ایستدیگنی ادعا ایدمهز! [۱]
 کارگیر انشآت جسمه دن بولان بو نقطه دن اعتباراً هر طرفه طوغری کیده رک
 حیرت بخش زوار اولان منتظم (غله ری) لر الکتریک ضیاسی ایله تنویر ایدلمش.
 بعض محملری قیالرك قطعندن متحصل متین و امین دیوارلری حاز؛ بعض
 جهتلری ایسه طوبراغه مصادف اولدیغندن سقفی دمیر کیریشلر و یان دیوارلری
 تخمیناً یارم متره قطرنده قالین دیرکلرک یان یانه دینله جک بر درجه ده یقین وضع
 اولمندن تشکل ایتش.

طوبراغک تضیق بو قالین دیرکلری بر سهولت فوق العاده ایله اون درت
 گون ظرفنده قیرمردق اوراسنی بر منطقه مهلمک حاله قویتمده اولدیغندن، زیر
 زمینده متصل تعمیرات و تبدیلات ایله مشغول بولینلیور. هنوز تعمیر و تبدیله
 مباشرت اولنمیان بر قسمندن کچرکن تکمیل دیرکلرک نصف تخنولینه قدر اولان
 یافنک قیرلمش اولدیغنی کوردیگم جهته بیك بو قدر قدم زیر زمینده مدفون قالمق

[۱] ایتالیا شاعر مشهوری درکه (دی وینا قومدیا) مضحکه عالم لاهوت عنوانی اثر کربنی
 و دوزخی زیارتی ناطق اولان منظومه بلیغیه سی ناقابل تقلید آثار برکیده دندر (۱۲۵۶ - ۱۲۲۱
 میلادی). (الطابع)

فکر دهشتناکی خلیجه خلیان قلبی موجب اولدی . دیرکتور جنابلری ایسه تمام بو منطقه مدهشه نك وسطنده توقف ایدنك « بو کوردیگنک دیرکار اون درت کوندن زیاده طیانیور . بو اغورده هر آی قرق بیک مارقلق دیرك مصرفی اختیار ایتك لازم گلیور . یان یانه قونیلان شو قالین دیرکلری آز زمان ظرفده قیران شو قوتك نه قدر عظیم اوله جغنی تصور ایدک . بو وظیفه درعهده ایدن مهندس وعمله متدایاً هر طرفی تدقیق ومعاینه ایله مشغول بولنورلر . بو وظیفهده پك بیوک اهمیتی، مسؤلیتی حازدر » کبی تفصیلات اعطاسنه گیریشمز می؟ استراستمز دیرکتوری دیگله مگه مجبور ایدك ؛ زیرا ایلرولمکده قابل دگل ایدی . بویله یردن کچیلورکن اوتیه بری به باشنی چارپامق ایچون زیاده سیله احتیاط پرور اولمی . بن قاج دفعه باشنی چارپدیغنی تخطر ایدم . یوردم ؛ فقط رفیق سیاحتم اون دفعه قدر او یولده مصادمه ایتدیگنی مؤخرأ حکایه ایتدی ایدی .

غاله ریلرک کافه سنه تیمور چوقلر دوشنهرک چفته خط وجوده کتورلمش . عربلرک یان دیوارلرینه مربوط دمیر مسندلرک بالاسنده بولنان مقارهلردن کچن اورمه تل خالاط — آسانسورک یقیننده کی ماکنه حال فعالیت وضع اولندیغنی زمان — طولی عربلر آسانسورک وبوشلری عملهلرک یانه گلوب کیتک اوزره بر دور دائم حصوله گلمکده در . بو ایکی عربه قطارینک آردسنده قالان یول ایسه پك طار اولدیغندن، انسان اکثریا یان طورده رق کمال احترازله آنلرک مرورینه مساعدده ویرمگه مجبور اولیور .

مکمل هوا طلومبه سی بوریلر واسطیله تسکیمیل غاله ریلره ، متصل هوای جید وجدید سوق ایلدیگی حالده بیله بعضاً اوله محللره گلینورکه . خار برهوا انسانک چهره سنه هجوم ایتسیله مسامات بدنن ترلر ترشح ؛ برون وقولاق اوجلرندن قطره لر، سقوط ایتدیریور؛ مع مافیه تحمل شکن بر مرتبهده دگل . هیچ بر باش آغریسنه دوچار اولمدیغز دخی بوکا بر دلیل کافیدر .

مکمل صو طلومبه لری ایسه حاجا چیقان صولری متدایاً خارجه رفع ودفع ایتکله مشغول . معدن قویولری ایچون بوده خاطری صاییه جق دشملردن

بررسی در. بوراده کی ماکنه لری، آلتلری تعریفه حاجت یوق. سطح ارضده کیلورندن بر فرقلری وارسه اوده زیر زمینده بولماید.

بردها کونش کورماتک اوزره بیک بو قدر قدم زیر زمینده یاشامغه محکوم اولان بارگیرلرک حال خشنودی لرن، زیر زمین هواسنک یارامسندن طولانی سمن پیدا ایستکلرن، سقفه چارپماق اوزره متیقظانه حرکته مجبورت نتیجه سی اولدق بیونریسک اوزامه سندن بحث ایتمگه لزوم کوردم؛ او خصوصده اختصاصی مسلم عالم اولان امیل زولانک مؤخذات و تدقیقاتنه مراجعتی توصیه ایتمک ده مناسب اولور. یالکتر شوراسنی سوبلیم که یگر می اوتوز رآسندن عبارت بولان بارگیرلر اون ایکی سنه قدر زیر زمینک قهر و مشاقه تحمل ایده یلکده و هفته ده بر دفعه بیطر طرفندن معاینه ایلمکده در. هر معاینه ده بر آلمان لیراسی آلدیغسندن طولانی بیطر بو خدمتندن ممنون کوریندور. بارگیرلرک زیر زمینده قازانمش اولدقلری حلم و سکینت شایان تذکار بر درجه ده در.

بو حیوانلری تماشا ایله مشغول ایکن آیانمک اطرافنده بموشاق بر شیک سورینرک طولاشمی بردن بره بی اورکوتدی. حتی ضربان قلبه سرعت و شدت بیله ویردی. بی بو حاله القا ایدن شی، مگر بر کدینک چهره نرمینی آیاقلر مه سوردرک پای بوس اولمی و بو وجهله رسم خوش آمدی بی اجرا ایلمی دکلی ایش؟ کدینک اوراده ایشی نه؟ نرودن گلمش؟ ایدیلان تحقیقاته کوره بو حیوانحق گوگلی اولدق کنیدیسی اورایه حبس ایش و فقط صنعتی ترک ایتمه رک بوراده فاره طومقله مشغول بولنیورمش. آکلاشلان سطح ارضده کی فاره لردن یقمش و یاخود که زیر زمین فارمسی ذوقه ده موافق بولمش اولمی!

کومور طمارلری، طبقلری آشایه مائل بولنیورسده منتظم کیمیور؛ صاغدن صوله، صولدن صاغه صابدینی کبی بعضاً ایکی متره فوقزده کورینرک بر مدت صکره منقطع اولور و فقط اون بش یگر می متره تحت مزدن ظهور ایدبور.

اوزون قازمه لر ایله قطع و اخراجلری اولدقجه قولای کوریندور و طاش طوبراق ایله زیاده ممتزج بولان طمارلر ایسه ایشه یارامدیغندن ترک اولنیور.

هله تضیق ایله صیقیشه رق تسطح ایتمش و تماماً تفهم ایتمدن تحجر ایلمش اغاج
قطعه لری، گوتوکاری، کوکاری حقیقه شایان تماشا .

آشاغی به طوغری مائل اولان بوغاله زیلری طولاشه رق ۲۳۰ قدم ده درینه
ایندک که، بو وجهه سطح زمیندن تمام ۱۵۴۲ قدم آشاغی ده بولنوردق .
و هام اولاندک خاطر لرینه بالطبع هرشی گله بیلور . بالونله صعودده بکزه مز .
واقعا بالوندن سقوط ایتمکده ده سلامت همان محالده فقط محال اولقله برابر امید
سلامت، بیك بوقدر قدم زیر زمینده مدفون قالمقدن البته دها قویدر . عصر لر دن
صکرده کومور دیه چیقاریلوب فضله اوله رق، براقندینک حجره استراحتنی تمخین
ایچون شومینه سنده یانق !

بن وهام اولماقله برابر شو مقایسه چکی ذهنندن کچوریور و سطح ارضده
یاشایانلر - ویا تعبیر معذور طوتیایورسه - سطحیون بو عمقده بر مزاره مالک
اوله مدق لرندن طولایی کنیدیارینی مسعود عد ایتسونلر دیورددم .
ادبای کرامت، حتی بالونلر اوله رق بالاپرواز اولدق لری همان هر زمان گوریلور
ایکن بر دفعه ده آسانسور سنز و یا خود که آسانسور ایله درون ارضده طولاشه رق
بدیعه پرواز اولدق لرینه نه قدر حیرت ایدلسه سزا دکلی ؟

بو کومور طمار لرینی، بو اجساد نباتاتی، بو بقیه حیواناتی، حاصلی بو مستحاثاتی
تفکر ایدنجه انسان نظرینی پک قدیم بر زمانه ارجاع ایتمک مجبور اولور .
اوت ! سطحی نوع بشر و حیوانات و نباتات جهولانگه و مقر اولان کره مز
بر چوق انقلابه اوغرا دق دن صکره شو گوردیگمز حاله واصل اولمشدر .

قبل الطوفان قشر ارض پک ایری آغا جلردن متشکل غایت جسیم اورمانلر
ایله محاط ایدی . اوزمان نشو و نما بولان اشجار شمذیکلر ایله قیاس قبول
ایده میه چک قدر جسیم ایدیلر؛ چونکه او وقتلر هوای نسیمینک زیاده رطوبتلی،
کلیتلی مقدرده حامض لحمی بی حاوی اولسی، درجه حرارتک زیاده بولنمی
حسیله آز زمان ظرفنده جسامت پیدا ایتمکده ایدیلر .

عصر لر امتدادنجه بیویه رک سطح ارضی قاپلایان بو آغا جلر بر چوق زمانلر

طراوت و خضار تارینی محافظه ایتمشلر، عمر سورمشلر سده عاقبت آنلرده متعدد (انقلابات ژده اولو ژیقیه) تأثیراته مصاب اوله رق زیر ترابه اختفا مجبوریتده بولمشلر در. بو وجهله عصر لرجه مدفون قالمق مظهریتده بولنان اجساد اشجار، تدریجاً تفحم ایدرک معدن کوموری، واپور کوموری، صنایع اتمگی و یا دهها مناسب اوله رق «سیاه الماس» نامی ویردیگمز ماده قیمتداری تشکیل ایلر. بو سیاه الماسک کشفی دخی تصادفی در.

ذاتاً تصادف انسانه بک چوق شیلر اوکرتمش و اوکرتمکده در. نیوتون نام عالم ریاضی یی جاذبه قانوننک کشفنه سوق ایلان «مقدس المای» دوشورن تصادف دکلیدر؟

تصادف بک چوق المار دوشور بورسده نه چاره که هر دفعه سنده آگدا نظر امعانی عطف ایدر بک بر نیوتون بولنه میور. بو کچی کشفیاته مظهریت ذکایه، دهایه توقف ایلر.

آتش اوزرنده برچایدانک - تأثیر غلیان ابله - قاپاغنک حرکت ایتدیگنی بک چوق کیمسلر کورمشمده بخارک تضییق و تأثیرندن عبرتین اولوبده بخار، ماکنه. لرینی آنجق «وات» اختراع ایشلدر.

قرون وسطی کیمیاچیلری بک بهوده یره باقر ابله قورشونی آلتونه، کومشه تحویل ایدر جگر دیه اوغراشوب طورمشلر، بک بهوده یره برچوق فیلسوفلر صوگ نفسلرینی اوجاق اوفله مگه صرف ایشلدر در. معدن کومورندن و تعبیر آخرله سیاه الماسدن قیمتدار برشمی اولور؟

دکدره واپورلرک، قرده لو قوموتیفلرک حرکت ایتسی هپ آنک سایه سنده دکلیدر؟ حد و حساب صیغیان بونجه فابریقهلرک فعالیت دائمه بولنه یملری ینه آنک سایه سنده دکلیدر؟ صنایع مختلفهده استعمال ایدیلان ماکنلر بیله ینه آنک سایه سنده وجود پذیر اولمشلر در.

بیگلرجه قدمه زیر زمینه ایندیگی زمان بر زمانلر سطح ارضده متعیش اولان

نهایتاً بدن متشکل کومور طمارلرینه، طبقه لرینه تصادف اولندیغی گبی، هنوز مستحانه
حالده یاپراقلر، داللر، گوبده لر دخی انسانک نظر حیرتیه معروض بولنیور.

ایشته بویله بر نقطه یه مواصلت ایله یگمیز زمان رهبر عارفز اولان دیرکتور
توقف ایدرک برادای لطیف ایله آتیده کی سوزلری ایراد ایله دی :

« شو بولندیغمز محله بر نظر امعان عطف ایدکز، بوراسی نره سیدر بیلور میسکز؟
« سطح ارضی حضارت و طراوتلری ایله زینتیاب ایلدرک نظر تماشایه لطافت -
بخش اولمقده بولان، بر چوق ایشلریغمز یارایان اورمانلرک و قتیله روی زمینده
عمر سورمش اولان اجداد عظامنک مقبره مخصوصه سیدر .

« بربری اوزرینه بیغیله رق طبقات جسمیه تشکیل ایتمش و عصرلرجه تأثیر -
تضییقات آلتیده قاهره رق تحجر و تفحم ایش بولان شو سیاه طبقه لر ایشه بر زمانلر
ذی حیات اولان ایشه اواجداد عظامنک - بو حاله انقلاب ایتمش - بقیه اجساد
عبرت نشانی در !

« هله شو یاپراق مستحانه سنی لایقینه معاینه ایدیکز . کیم بیلور قاچ بیك
سنه دن بری مدفون اولدیغی حالده شکافی نه قدر گوزل محافظه ایش .

« محتویات و مشتقاتی ایله عبرت بخشای عقول اولان شو مقبره، ظن ایتمکزکه
وقتیله ده بو قدر درین حفر اولمشدر !

« خیر، خیر ! بونلری بو قدر اعماق زمینه آنلرک اقربا ی ذی حیاتی دفن
ایلامشدر ؛ بونلر هپ طبیعتک اثریدر . انشقاقات و انحطاطات و ارتفاعات گبی
بر طاقم انقلابات ارضیه نك ایشی در .

« گویاکه طبیعت دست تسلط بشردن قور تارمق ایچسون بو وجهله اخفایه
چالشمشدر !

« شو نقوشی کور بور میسکز ؟ بونلر وقتیله سطح ارضده گزمکده بولمال
حیواناتک ماده لینه اوزرنده کی انطباع بای درکه مؤخرأ تحجر ایدرک شکافی تماماً
ابقا ایتمشدر .

" ایشته هیئت اصلیه سی ایله تحجر ایتمش اولان شو حیوان مستحاشیه سی ایسه صحت اقواله ده پازلایق بر شاهددر .

" بر مؤرخ ایچون کتابله موزهلر نه خدمتی ایفا ایدرسه بر مؤرخ ارضی ایچون شو کورمکه اولدیغز مستحاشات، شو نقوش و انطباعات دخی او وظیفه یی ایفا ایدر .

" حیرتگزی موجب اولان شو شیلرک کافیه سی اربابی نظرلنده آچیق بر کتاب حکمنده در .

" آنلرک نظرلنده بر قطعه کتاب طبیعتدن بر صحیفه، بر سلسله جبال بر سطر در، بر وادی، بر معدن اوجاغی کله، بر طاش، بر کومور پارچه سی بر حر فدر، کندیلرینه نصب انظار دقت ایدن مؤرخ ارضه نقل وقایع و سرگذشت خصوصنده آنلرک هر بریسی بر خطیب فصیح البیان، واعظ خوش زبان کس یلور ! هانگی دوره منسوب اولدقلرینی، نه قدر فلاکت و مصائبه اوغرا دقلرینی صورت مکمله ده حکایه ایدر لر .

دیرکتور جنابلری سوزینی اکال ایدر ایتمز یوریمگه باشلا دیغندن بزده تعقییده دوام ایتدک .

بر سکینت فوق العاده و بر مهارت وظیفه شناسانه ایله عمله نك مساعیسی تماشا و بالذات قازمه ایله کومور قطع و اخراجی تجربه ایتدکن صکره عملهلری سلاملا- یه رق عودته قرار و یردک .

تکمیل غاله یلری طولاشیق ایچون تام برکون بیله کفایت ایتیمور . بو حالده نه قدر کیلومتره قطع ایتمک لازم کله جگی تصور ایدیله ییلور .

ایکی ساعت طولاشدقدن صکره آسانسورک یانه کلش و او زحمتلی یوللاردن یوریمک نتیجه سی اوله رق ایچمه ده یورلمش ایدک .

آسانسور ایله بعدالصعود ایکی ساعتدن بری محروم نوازش و التفات قالدیغز مهر شمععه باری بکرار کورمگه موقتیمزدن طولانی چهره لرده طبیعی اوله رق آثار بشاشت نمایان اولیور .

اوستمز باشمز ایسه سیم سیاه اولمش ایدی . اولجه تبدیل لباس ایتدی کمز لوجه-
لرده بانیولر موجود اولدیغندن، همان قطره شتاب ایتدک .
بعد الاستحمام البسه مزى لباس اولدقدن صکره دیرکتور جنابلرینک او طه سنه
کیده رک حر می طرفندن تهیه و ترتیب ایدیلان صغوق و نفیس طعاملردن شیرین-
مذاق اولدق . رهبر مزک نازک، متواضع، ملتفت، مکرم، مدقق، حاصلی بر انسان
کامل اولدیغنی بیان ایتکلیکی وظیفه قدر شناسی دگی، بلکه بر فريضه عد ایدرم .
مومی الیه اختیار ایلدیگی زحمت ودالاتدن طولانی شکران مخصوص تقدیم
ایدرك و داعمزی اجرا و عصر به مزه را کباً اولتزه عودت ایلدک .
بالونله صعوددن، زیر زمینده جولاندن صکره حاصل اولان آرزو بر برکان
منطقى داخلنده سیاحت در .

محمد رشدی

